DIJK EN WAARD

Najaarsrapportage 2023

Inhoudsopgave

Bestuurlijke inleiding 3
Leeswijzer 4
Financiën op hoofdlijnen 5
Programma's 7
Programma 0 Bestuur en ondersteuning 8
Programma 1 Veiligheid 17
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat 19
Programma 3 Economie 22
Programma 4 Onderwijs 25
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie en openbare ruimte 28
Programma 6 Sociaal domein 34
Programma 7 Volksgezondheid en milieu 40
Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing 42
Bijlagen 46
1 Technische mutaties 47
2 Begrotingspost subsidies 50
3 Mutaties in reserves 51

Bestuurlijke inleiding

Voor u ligt de Najaarsrapportage over het boekjaar 2023. In dit document informeren wij u over het verwachte verloop van de financiële begroting en de beleidsdoelen, die voor het jaar 2023 in de Programmabegroting 2023-2026 zijn geformuleerd.
Omdat de najaarsrapportage binnen de budgetcyclus een rapportage op afwijkingen betreft, informeren wij u met name over de afwijkingen die wij verwachten in de financiële budgetten en de gestelde doelen. In de jaarrekening 2023, die u in juli 2024 gaat vaststellen, rapporteren wij u zoals te doen gebruikelijk over de definitieve financiële uitkomsten van alle programma's en de resultaten op alle doelstellingen uit de programmabegroting.

Bij veel doelstellingen liggen we op schema om deze te realiseren. Voor een aantal onderdelen lopen zaken echter niet helemaal volgens planning, anders dan verwacht, schuiven in de tijd of hebben simpelweg een langere doorlooptijd dan een jaar. Met name in die laatste situaties zijn de activiteiten veelal wel opgestart, maar zullen de betreffende doelstellingen pas in een volgend jaar worden afgerond. U treft deze afwijkingen per programma aan in de vorm van een stoplichtenmodel (zie de Leeswijzer).
Financieel hebben bovengenoemde zaken soms een effect op de programmabudgetten. Daarnaast doen zich ieder jaar weer onverwachte situaties voor die een financieel effect kunnen hebben op onze begroting. Ook doen zich jaarlijks in de reguliere werkzaamheden dingen voor die (zowel positief als negatief) van invloed kunnen zijn op de budgetten, die daarvoor in de begroting zijn opgenomen. In de programma's lichten wij de grootste financiële afwijkingen verder toe.

Na verwerking van alle in de Najaarsrapportage 2023 benoemde financiële afwijkingen wordt het verwachte begrotingssaldo over het boekjaar 2023 bijgesteld naar een positief resultaat van € 1.796.000. Opgemerkt wordt dat met dit resultaat slechts een indicatie wordt gegeven. In de laatste maanden van 2023 zullen zich nog situaties voordoen die van invloed zijn op het uiteindelijke financiële resultaat over 2023. Een voorbeeld daarvan is de septembercirculaire, waarin een update wordt gegeven over de te verwachten Algemene uitkering uit het Gemeentefonds, zowel voor 2023 als de jaren daarna. De financiële gevolgen van de septembercirculaire zijn niet meegenomen in deze najaarsrapportage. U bent hierover inmiddels apart geïnformeerd via een collegebericht.

Omdat deze najaarsrapportage u wordt aangeboden in december 2023 zal geen aparte slotwijziging over 2023 worden opgesteld. In de najaarsrapportage treft u daarom enkele incidentele budgetten aan, waarvan om moverende redenen wordt voorgesteld deze over te hevelen naar 2024. Deze redenen worden apart toegelicht in de programma's.

Samenvattend kan worden gesteld dat Dijk en Waard op dit moment een stabiel financieel beeld vertoont en dat op vele fronten hard en goed wordt gewerkt aan de realisatie van de doelen.

Leeswijzer

In het hoofdstuk Financiën op hoofdlijnen wordt u meegenomen in de ontwikkeling van het begrotingssaldo 2023 van de begroting, die door de raad is vastgesteld in november 2022.
Tevens wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de financiële afwijkingen per programma die in deze najaarsrapportage zijn opgenomen. Deze afwijkingen worden vervolgens in het hoofdstuk Programma's op programmaniveau verder toegelicht.

In het hoofdstuk Programma's worden verder op hoofdlijnen de grootste beleidsmatige afwijkingen ten opzichte van de in de begroting geformuleerde doelstellingen beschreven. Wij rapporteren hierover aan de hand van het zgn. stoplichtenmodel:

	We hebben de (beleidsmatige) doelstelling dit jaar behaald of verwachten deze te behalen.
	We zijn gestart met de ontwikkeling of realisatie van de doelstelling. Het is nog onduidelijk of we de doelstelling dit jaar gaan behalen, danwel de doelstelling wordt op een later moment gerealiseerd.
	We zijn niet gestart met de doelstelling. Het is al duidelijk dat de doelstelling dit jaar niet wordt behaald.

Verlopen onze activiteiten volgens planning? En lukt dat binnen de middelen die we daarvoor tot onze beschikking hebben? Per programma rapporteren we hierover als dat niet zo is of anders loopt (oranje of rood stoplicht). Als de uitvoering van het beleid verloopt zoals gepland, melden wij in deze najaarsrapportage niets (groen stoplicht).

In de financiële tabellen wordt de volgende systematiek gehanteerd om duidelijk te maken of een getal een positief of negatief effect heeft op de begroting:

- in alle tabellen zijn de lasten zichtbaar door een minteken, baten worden met een getal zonder extra teken weergegeven;
- als de lasten naar verwachting hoger uitvallen dan in de begroting was opgenomen (er is sprake van een tegenvaller) dan wordt de betreffende afwijking zichtbaar gemaakt met een minteken, als de lasten lager uitvallen (een meevaller) wordt geen extra teken gebruikt; en
- als de baten naar verwachting hoger uitvallen dan in de begroting was opgenomen (er is sprake van een meevaller) dan wordt bij het betreffende getal geen extra teken gebruikt, als de baten lager uitvallen dan verwacht (een tegenvaller) dan wordt de betreffende afwijking zichtbaar gemaakt met een minteken.

Tot slot is in het hoofdstuk Bijlagen een overzicht opgenomen van de grootste technische mutaties binnen de begroting 2023, inclusief een korte toelichting daarop (bijlage 1). Het betreffen wijzigingen die zich hebben voorgedaan in de periode tussen de vastgestelde Voorjaarsrapportage 2023 (juli 2023) en deze najaarsrapportage. Deze mutaties hebben geen invloed op het vastgestelde beleid of het begrotingssaldo, maar geven inzicht in (resultaatneutrale) verschuivingen binnen programma's of over programma's heen.
Tevens is als bijlage 2 een overzicht opgenomen van de subsidiebedragen 2023 en de wijzigingen die daarin ten opzichte van de Voorjaarsrapportage 2023 hebben plaatsgevonden. Tenslotte treft u als bijlage 3 een overzicht aan van de mutaties in de verschillende reserves als gevolg van deze najaarsrapportage.

Financiën op hoofdlijnen

Op 8 november 2022 is de Programmabegroting 2023-2026 door de gemeenteraad van Dijk en Waard vastgesteld. Op het daarin vastgestelde begrotingssaldo 2023 van € 16.482.000 hebben sinds dat moment enkele aanpassingen plaatsgevonden:

- Tegelijkertijd met de vaststelling van de Programmabegroting 2023-2026 heeft de raad een 1e begrotingswijziging vastgesteld, waarin met name extra autonome effecten, een aantal overige mutaties en de ambities uit de Kadernota 2023 waren verwerkt. Tevens zijn de effecten van de september- en decembercirculaire 2022 op de Algemene uitkering in de begroting 2023 opgenomen.
  Per saldo betreft het een bedrag van -€ 13.702.000.
- Ook de Voorjaarsrapportage is in de begroting 2023 verwerkt. Naast een aantal technische mutaties (zonder financieel effect) betreft dit een aantal afwijkingen met een effect van per saldo -€ 2.690.000.

Het startpunt voor de Najaarsrapportage 2023 is daardoor een aangepaste begroting 2023 (na Voorjaarsrapportage 2023) met een voordelig saldo van € 90.000. In de najaarsrapportage worden de volgende afwijkingen gepresenteerd:

- Technische mutaties (€ 75.000), per saldo zonder effect op het begrotingssaldo 2023.
- Enkele budgetoverhevelingen van per saldo € 678.000. Deze budgetten worden in 2023 niet gebruikt en overgeheveld naar 2024. Per saldo zijn ook deze mutaties budgetneutraal, omdat de betreffende bedragen worden overgebracht naar de Reserve Overheveling budgetten (B078).
- Afwijkingen met een effect op het begrotingssaldo 2023. Per saldo wordt een positief effect gerapporteerd van € 1.706.000.

Naar aanleiding van de Najaarsrapportage wordt het (positieve) begrotingssaldo 2023 aangepast van € 90.000 naar € 1.796.000. In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van het begrotingssaldo 2023 cijfermatig weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Financiële ontwikkeling	Baten	Lasten	Saldo
Primaire begroting	**274.453**	**-257.970**	**16.482**
1e begrotingswijziging en algemene uitkering	**3.540**	**-17.242**	**-13.702**
VJR Technische mutaties	**3.104**	**-3.104**	**0**
Voorjaarsrapportage	**13.059**	**-15.749**	**-2.690**
NJR technische mutaties	**75**	**-75**	**0**
NJR budgetoverhevelingen	**-678**	**678**	**0**
Najaarsrapportage	**16.459**	**-14.754**	**1.706**
Totaal programma	**310.012**	**-308.216**	**1.796**

De afwijkingen die in deze najaarsrapportage worden gepresenteerd hebben betrekking op vrijwel alle programma's. In de onderstaande tabel wordt het saldoverloop per programma weergegeven vanaf de stand na de Voorjaarsrapportage 2023. De budgetoverhevelingen naar 2024 zijn in deze tabel met de overige afwijkingen gesaldeerd en verwerkt in de kolom Najaarsrapportage.

Bedragen x € 1.000

Programma	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Najaars-rapportage	Saldo
Bestuur en ondersteuning	-34.400	-1.710	-20	-36.130
Veiligheid	-8.640	-12	-9	-8.662
Verkeer, vervoer en waterstaat	-16.458	0	-2	-16.460
Economie	-1.736	0	268	-1.468
Onderwijs	-8.118	127	-386	-8.376
Sport, cultuur en recreatie	-20.489	526	-260	-20.224
Sociaal domein	-81.659	-894	1.824	-80.729
Volksgezondheid en milieu	-2.990	0	-265	-3.255
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-5.521	0	-400	-5.921
Algemene dekkingsmiddelen	180.103	1.963	957	183.023
Totaal programma	90	0	1.706	1.796

Programma’s

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. In samenspraak met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties bepalen we hoe uitwerking wordt gegeven aan de aanpak van maatschappelijke opgaven en lokale vraagstukken.
2. Een zichtbare en actieve positie in en samenwerking met (regio)gemeenten, provincie, het Rijk en andere overheden.
3. Grenzeloos besturen: samen met andere overheden zorgt Dijk en Waard ervoor dat onze gemeentegrens geen belemmering vormt voor de aanpak van opgaven en vraagstukken.
4. Inwoners en ondernemers ervaren de dienstverlening van Dijk en Waard waardevol, mensgericht en betrouwbaar.
5. Inwoners kunnen steeds meer en steeds beter digitaal bij de gemeente terecht.
6. Onze dienstverlening is online waar het kan en offline waar dat passend is.
7. Het doen van meldingen en klachten is laagdrempelig en deze worden naar tevredenheid opgepakt. Als snelle beantwoording niet mogelijk is, houden we contact met de indiener over de voortgang.
8. Dijk en Waard is een stabiele financiële gemeente.
9. De gemeentelijke (woon-)lasten en regeldruk voor inwoners en ondernemers zijn zo laag mogelijk (OZB, heffingen, leges, etc.).

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Het realiseren van het uitvoeringsplan dienstverlening (2023) waaronder inzet op digitalisering en data/klantonderzoek t.b.v. doorontwikkeling dienstverlening		Onderzoek naar de digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke website Dijkenwaard.nl wordt doorgeschoven naar 2024.
Kennis van en inzicht in klantbeleving en het verbeteren van dienstverlening naar aanleiding hiervan		Basis voor informatiegestuurd werken is neergezet en wordt doorontwikkeld. Verdere inzet van data en klantonderzoeken vraagt om extra aandacht.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Bestuur	-5.526	0	0	-132	-5.658
Burgerzaken	-2.762	-15	0	-535	-3.312
Beheer overige gebouwen en gronden	-777	0	0	-9	-786
Overhead	-33.082	-1.882	1.045	-365	-34.284
TOTAAL LASTEN	**-42.148**	**-1.897**	**1.045**	**-1.040**	**-44.040**
BATEN					
Bestuur	885	0	0	120	1.005
Burgerzaken	736	0	0	385	1.121
Beheer overige gebouwen en gronden	812	0	0	26	838
Overhead	4.335	-660	0	-104	3.571
TOTAAL BATEN	**6.768**	**-660**	**0**	**426**	**6.534**
Saldo van baten en lasten	**-35.380**	**-2.557**	**1.045**	**-613**	**-37.506**
Toevoeging aan reserves	-4.095	0	-1.045	0	-5.140
Onttrekking aan reserves	5.075	847	0	593	6.515
Saldo programma	**-34.400**	**-1.710**	**0**	**-20**	**-36.130**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Lasten

Overhead (€ 1.045.000)

Cloudmigratie € 660.000

In de begroting van 2023 zijn door de gemeenteraad incidentele en structurele middelen beschikbaar gesteld voor de cloudmigratie. Deze middelen zijn gebruikt om een programma te starten, waarover de gemeenteraad op 6 september 2023 is geïnformeerd. Het is de verwachting dat we binnen de kaders en financiële middelen blijven, zoals deze aan ons beschikbaar zijn gesteld.
We verwachten echter wel een onderbesteding in het jaar 2023 van € 660.000. Deze middelen zijn in 2024 nodig om de werkzaamheden uit te voeren die later zijn gestart. Deze onderbesteding is tijdens de informatieve sessie op 6 september jl. aangekondigd. De onderbesteding is te verklaren door een verlate start van een aantal projecten binnen het programma en een langere doorlooptijd van de opbouw van het programma.

CYOD € 240.000
Voor het nieuwe werkplekconcept (van BYOD naar CYOD) is in 2023 een projectbudget opgenomen van € 320.000. Medewerkers behouden hun BYOD-apparaat. Fiscaal wordt dit gezien als loon in natura dat valt binnen de reikwijdte van de Werkkostenregeling (WKR). De hoogte daarvan is afhankelijk van de fiscale restwaarde van de apparaten. De wijze van berekening is reeds afgestemd met de Belastingdienst en de inschatting is dat dit tot een extra loonheffing van € 240.000 zal leiden.
In het projectbudget werd ervan uitgegaan dat de CYOD-apparaten in 2023 zouden worden verstrekt. Dit gebeurt echter in 2024. Dat betekent dat het moment van loon in natura (en de te betalen belasting daarover) ook verplaatst van 2023 naar 2024. Daarom wordt voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2024.

Uitvoeringsprogramma Dienstverlening € 145.000
Het uitvoeringsplan Dienstverlening wordt in 2023 afgebouwd. Diverse projecten die nog doorlopen in 2024 worden overgedragen aan de nieuwe afdeling Publiekszaken. Het programmabudget voor deze projecten is in 2023 nog niet volledig benut doordat er vertraging is ontstaan door onder meer organisatieontwikkelingen, personele wisselingen en verkiezingen. Omdat de betreffende projecten nog doorlopen in 2024 is het voorstel het overgebleven budget van € 145.000 mee door te schuiven.

Baten

Geen mutaties.

Reserves

Toevoeging (-€ 1.045.000)

Cloudmigratie -€ 660.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Het over te hevelen budget wordt toegevoegd aan de Reserve Overheveling budgetten en leidt daarmee tot een extra last.

CYOD -€ 240.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Het over te hevelen budget wordt toegevoegd aan de Reserve Overheveling budgetten en leidt daarmee tot een extra last.

Uitvoeringsprogramma Dienstverlening -€ 145.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Het over te hevelen budget wordt toegevoegd aan de Reserve Overheveling budgetten en leidt daarmee tot een extra last.

Toelichting op mutaties

Lasten

Bestuur (-€ 132.000)

Regio Alkmaar -€ 120.000
Conform de focusagenda van de Regio Alkmaar wordt € 40.000 hogere lasten begroot dan nu in de begroting was opgenomen. Dit wordt echter volledig gecompenseerd door hogere baten vanuit de gemeenten voor eenzelfde bedrag. Zie hiervoor het onderdeel Baten (€ 40.000).
Daarnaast heeft de regiegroep Regio Alkmaar subsidie aangevraagd bij de provincie voor het uitvoeren van het Woonakkoord. Hiervoor wordt naar verwachting 50% door de provincie als subsidie toegekend en 50% wordt door de gemeenten betaald. Aangezien gemeente Dijk en Waard de administratie voert voor de Regiegroep Regio Alkmaar zijn zowel de baten als de lasten verhoogd met € 80.000. Uiteindelijk is dit budgetneutraal, zie hiervoor het onderdeel Baten.

Overige mutaties -€ 12.000 (dienstauto's)

Burgerzaken (-€ 535.000)

Extra verkiezingen -€ 375.000

Vanuit het Rijk is € 15.000 beschikbaar gesteld voor de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag. Uit de evaluatie van de voorgaande verkiezingen is de conclusie getrokken dat het aantal stembureaus uitgebreid moet worden van 38 naar 59. Dit brengt extra structurele meerkosten met zich mee.
Door de val van het kabinet zijn er extra verkiezingen op 22 november 2023. Vanuit het Rijk wordt geen compensatie toegekend voor deze ongeplande verkiezingen. Hiervoor is daarom incidenteel € 375.000 extra nodig, waarvan € 133.400 structureel in verband met de uitbreiding van het aantal stembureaus. Dit leidt tot een overschrijding van het beschikbare budget. De structurele lasten worden voor 2024 e.v. opgenomen in de Voorjaarsrapportage 2024 en de Kadernota 2025.

Stijging burgerzaken aanvragen -€ 160.000

In 2023 zijn meer naturalisaties, reisdocumenten en rijbewijzen aangevraagd dan begroot. Hierdoor zijn zowel de lasten (€ 160.000) als de baten (€ 385.000) gestegen. Zie tevens dit onderdeel bij de Baten.

Beheer overige gebouwen en gronden (-€ 9.000)

Overige mutaties € -9.000 (vastgoed)

De kosten voor het gemeentelijk vastgoed zijn geactualiseerd en geïndexeerd. Het betreft onder meer onderhoud, gas/water/elektra, huren en verzekeringen. Op basis hiervan is structureel meer budget nodig. Voor 2023 zijn deze extra lasten opgenomen in de Najaarsrapportage 2023, voor 2024 e.v. is dit verwerkt in de Programmabegroting 2024-2027. Omdat de kosten voor het gemeentelijk vastgoed terugkeren in alle programma's is deze toelichting alleen opgenomen bij Programma 0. Bij de overige programma's wordt hiernaar verwezen. Per saldo is hiermee over de programma's heen een extra bedrag van € 337.000 gemoeid.

Overhead (-€ 365.000)

Mobiliteit -€ 307.000

Bij de jaarrekening 2022 is een resultaatbestemming van € 488.000 toegevoegd aan de Reserve Overhevelingen budgetten (B078). Dit bedrag is bedoeld om hogere mobiliteitskosten van personeel op te kunnen vangen. Gebleken is dat deze kosten voor 2023 € 307.000 hoger uitvallen dan begroot. Dit leidt tot een budgetoverschrijding in het taakveld Overhead. Deze overschrijding wordt volledig gecompenseerd door een onttrekking aan de Reserve Overheveling budgetten voor hetzelfde bedrag (zie hiervoor het onderdeel Reserves).

Byod € 280.000

Vanaf 2024 gaat de gemeentelijke organisatie over van Byod naar Cyod. Besloten is dat medewerkers vooruitlopend op deze overgang vanaf maart 2023 geen nieuwe devices meer mogen aanschaffen op het moment dat hun huidige Byod-device aan vervanging toe is. Dit zorgt ervoor dat het beschikbare budget voor vervanging vanaf maart 2023 niet meer wordt besteed.

Opleidingen -€ 100.000

In 2023 is de vraag naar ontwikkelingsmogelijkheden onder onze medewerkers sterk gestegen vanwege een groter bewustzijn, diverse ontwikkelingskansen en onze groeiende organisatie. Om de kwaliteit te behouden en aan de vraag te kunnen blijven voldoen leidt dit tot een verwachte overschrijding van ons ontwikkelingsbudget met € 100.000.

Organisatieontwikkeling -€ 197.000
Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2022 is een bedrag van € 310.000 toegevoegd aan de nieuw gevormde Reserve Organisatieontwikkeling (B084). In de begroting 2023 is een bedrag van € 197.000 begroot ten behoeve van de organisatieontwikkeling (€ 47.000), een plan van aanpak voor de dienstverleningsontwikkeling (€ 50.000) en herinrichtingsplannen voor de publieke ruimten van de Parelhof (€ 100.000). Dekking vindt plaats door middel van een onttrekking aan deze reserve.
In 2023 zal het naar verwachting echter niet komen tot volledige uitgaven voor beide laatstgenoemde onderwerpen. Bij de jaarrekening zal het daadwerkelijke bestede bedrag worden onttrokken aan deze reserve.

Overige mutaties -€ 41.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Baten

Bestuur (€ 120.000)
Regio Alkmaar € 120.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. De extra lasten worden gecompenseerd met extra baten voor hetzelfde bedrag.

Burgerzaken (€ 385.000)
Stijging burgerzaken aanvragen € 385.000
In 2023 zijn meer naturalisaties, reisdocumenten en rijbewijzen aangevraagd dan begroot. Hierdoor zijn zowel de lasten (€ 160.000) als de baten (€ 385.000) gestegen. Zie tevens dit onderdeel bij de Lasten.

Beheer overige gebouwen en gronden (€ 26.000)
Overige mutaties € 26.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Overhead (-€ 104.000)
Huuropbrengsten De Binding -€ 100.000
Naar aanleiding van de zgn. Miljoenenjacht in het kader van de begroting 2021 is in de begroting 2023 een taakstelling van € 100.000 opgenomen ten behoeve van huurinkomsten uit verhuur van het bij de gemeente in gebruik zijnde gedeelte van De Binding. Door nieuwe uitgangspunten rondom de dienstverlening in De Binding zijn deze extra huuropbrengsten in 2023 niet haalbaar. Ook voor 2024 e.v. zullen deze baten niet gerealiseerd worden. Dit is verwerkt in de Programmabegroting 2024-2027.

Overige mutaties € -4.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Reserves

Onttrekking (€ 593.000)
Mobiliteit € 307.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Om de hogere mobiliteitskosten van personeel over 2023 te kunnen dekken wordt een bedrag van € 307.000 aan de Reserve Overhevelingen budgetten (B078) onttrokken. Dit leidt over 2023 tot een (incidenteel) voordeel aan de batenkant.

Organisatieontwikkeling € 197.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten.

Bijdrage Ramp Turkije € 89.000
De raad heeft op 14 februari 2023 besloten om € 1 per inwoner beschikbaar te stellen voor financiële ondersteuning van de slachtoffers ten gevolge van deze ramp. Dit wordt te laste gebracht van de algemene reserve.

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars-rapportage	Actueel
LASTEN					
Treasury	134	0	0	-64	70
Belastingen overig	-881	0	0	0	-881
Overige baten en lasten	65	1.963	0	-4.011	-1.984
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	-890	-890
TOTAAL LASTEN	**-682**	**1.963**	**0**	**-4.965**	**-3.684**
BATEN					
Treasury	684	0	0	464	1.148
OZB woningen	10.006	0	0	2	10.008
OZB niet-woningen	9.056	0	0	427	9.483
Parkeerbelasting	254	0	0	0	254
Belastingen overig	96	0	0	0	96
Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	160.639	0	0	4.709	165.348
Overige baten en lasten	49	0	0	320	369
TOTAAL BATEN	**180.785**	**0**	**0**	**5.922**	**186.707**
Saldo van baten en lasten algemene dekkingsmiddelen	**180.103**	**1.963**	**0**	**957**	**183.023**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van de Algemene dekkingsmiddelen vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting op mutaties

Lasten

Treasury (-€ 64.000)
Overige mutaties € -64.000 (rente langlopende leningen)

Overige baten en lasten (-€ 4.011.000)

Stelpost algemene uitkering - taakmutaties -€ 583.000

Binnen het taakveld Overige baten en lasten worden de extra middelen voor nieuwe taken vanuit het gemeentefonds in eerste instantie op een stelpost geraamd. In de meicirculaire Gemeentefonds 2023 is in totaal voor € 494.000 aan taakmutaties toegevoegd aan het gemeentefonds. Vanuit de septembercirculaire 2023 wordt aanvullend nog een bedrag van € 89.000 op deze stelpost geraamd. Per saldo derhalve extra lasten van € 583.000.

Stelpost algemene uitkering - groeibudget en compensatie CAO en prijsstijgingen -€ 1.800.000

Op deze stelpost zijn de ingerekende groei vanuit de Secundaire begroting 2021 gemeente Heerhugowaard (RB2021027 - wijziging) en de stelpost compensatie CAO en prijsstijgingen vanuit de Programmabegroting 2023 geraamd. Na publicatie van de meicirculaire 2023 zijn de ingerekende groei (€ 800.000) en de compensatie CAO en prijsstijgingen (€ 1.000.000) verrekend met de hogere uitkering, enerzijds als gevolg van de actualisatie van verdeelmaatstaven (=groei) en anderzijds vanuit de accresontwikkeling (zie ook de bijlage bij het Collegebericht van 4 juli 2023, zaaknummer 593665).

Stelpost algemene uitkering - vrijval niet ingezette taakmutaties € 274.000

Niet alle beschikbare taakmutaties worden ingezet op een taakveld. Deze niet ingezette taakmutaties kunnen vrijvallen.

Stelpost spaarverlof -€ 240.000

De CAO geeft de medewerkers de mogelijkheid om uren te sparen voor verlof. Dit kan men vervolgens opnemen door bijvoorbeeld over een bepaalde periode een dag minder te werken of eerder met pensioen te gaan met behoud van loon. Om deze reden is hiervoor vanaf 2022 conform BBV een voorziening gevormd. Op basis van de huidige opgebouwde uren over 2023 en de verdere prognose over 2023 is de storting aan de voorziening voor 2023 begroot. Bij de jaarrekening zal de daadwerkelijk opgebouwde waarde worden toegevoegd aan de voorziening.

Aardbevingsramp Turkije -€ 89.000

De raad heeft op 14 februari 2023 besloten om € 1 per inwoner beschikbaar te stellen voor financiële ondersteuning van de slachtoffers ten gevolge van de ramp in Turkije. Dit wordt gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve en levert daarmee een nadeel op van € 89.000.

Vrijval 'oude' stelpost voormalige gemeente Langedijk € 87.000

Op een stelpost met betrekking tot de voormalige gemeente Langedijk stond nog een bedrag van € 87.000 open. In 2021 was er voor dit bedrag geen besteding. In 2022 is dit tevens niet besteed. Ook voor 2023 wordt er geen besteding verwacht.

Dotatie aan bestemmingsreserve Huisvesting Primair Onderwijs € 240.000

Er is in 2020 een plan gemaakt om de scholen in een aantal wijken te herschikken, waarbij een aantal locaties wordt afgestoten en nieuwe locaties worden gerealiseerd. Deze herschikking loopt via de Reserve Huisvesting Primair Onderwijs (B017). Om ervoor te zorgen dat de reserve tot aan het einde van de looptijd van de investeringen voldoende middelen bevat is een jaarlijkse dotatie van € 240.000 benodigd. Deze post is in de Programmabegroting 2023 (pagina 50) opgenomen. Deze mutatie was opgenomen in het programma Bestuur en Ondersteuning en wordt via deze mutatie overgeheveld naar het programma Onderwijs. Zie hiervoor ook de toelichting bij het onderdeel Reserves in Programma 4.

Stelpost onderuitputting -€ 1.900.000

In de Voorjaarsnota 2019 is, op basis van de jaarrekeningresultaten uit voorgaande jaren, een structurele stelpost onderuitputting opgenomen van € 1.900.000. Dit betekent dat het nadeel op deze stelpost gecompenseerd moet worden door voordelen op andere taakvelden. Voordelen ten opzichte

van het begrotingsresultaat worden pas behaald als het totaal van de voordelen op de andere taakvelden de € 1.900.000 te boven gaat.

Vennootschapsbelasting (Vpb -€ 890.000)

Extra last Vpb -€ 890.000

De verwachte Vpb-last over het jaar 2022 is op basis van een inschatting opgenomen in de jaarrekening 2022. Aan de hand van de werkelijke cijfers blijkt de verwachte last € 890.000 hoger. Deze hogere last is te herleiden tot twee ontwikkelingen in twee grondexploitaties:

- Grondexploitatie Westerdel heeft in 2022 relatief dure meters verkocht. Omdat de Vpb berekend wordt over de verdeelsleutel uitgeefbare meters, leveren dure meters meer Vpb op dan het verkopen van relatief goedkopere uitgeefbare meters. De kostprijs die aan de uitgeefbare meters wordt toegerekend is namelijk gelijk en wordt niet beïnvloed door welke meters verkocht worden. Naast dit effect zijn de verkopen en kosten positief ontwikkeld waardoor de grondexploitatie circa € 1.000.000 meer winst zal genereren dan begroot. De Vpb-winst neemt hierdoor echter ook evenredig toe.
- Grondexploitatie De Draai heeft in 2022 een versnelling doorgemaakt. In 2022 zijn aanzienlijk meer meters verkocht dan dat vorig jaar was begroot. Omdat de Vpb-last wordt gekoppeld aan de verkochte uitgeefbare meters gaat de Vpb-last dus naar voren in tijd. De totale begrote Vpb van De Draai is niet gewijzigd, de Vpb wordt alleen eerder verschuldigd door de versnelling in de verkoop.

Aan de hand van de nieuwe ramingen over 2023 wordt er geen Vpb-last verwacht over het jaar 2023.

Baten

Treasury (€ 464.000)

Meer rente-opbrengsten € 400.000

De gemeente heeft gedurende 2023 een liquiditeitsoverschot. Hiervoor ontvangt de gemeente rente van de bank en het Ministerie van Financiën. De verwachte rentebaten bedragen per saldo € 400.000 meer dan begroot.

Overige mutaties € 64.000 (hogere dividendopbrengsten)

OZB woningen en niet-woningen gebruikers en eigenaren (€ 429.000)

Er wordt een hogere opbrengst verwacht door hogere WOZ-waarden dan oorspronkelijk waren geprognosticeerd (€ 92.000) en door de groei van het aantal bedrijven (€ 315.000). Ook de verlaging van de leegstand zorgt voor hogere opbrengsten (€ 22.000).

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 4.709.000)

In deze rapportage zijn de financiële effecten van zowel de mei- als de septembercirculaire 2023 voor het jaar 2023 verwerkt. Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2023 is de raming Algemene uitkering gemeentefonds met € 4.709.000 toegenomen. Hieronder volgt een toelichting op deze toename.

Accres

Als gevolg van een bijstelling van de loon- en prijscompensatie stijgt de Algemene uitkering met € 511.000 vanuit de meicirculaire. Het accres in de septembercirculaire bedraagt € 897.000 als gevolg van het toekennen van loon- en prijscompensatie, de ontwikkeling van de uitkeringsbasis en het opnemen in het gemeentefonds van een verwacht voordeel vanuit het BTW-compensatiefonds.

Actualisatie verdeelmaatstaven – groei

De raming van de Algemene uitkering gemeentefonds, stand voorjaarsrapportage, was gebaseerd op de zogeheten verdeelmaatstaven bij de septembercirculaire 2022. Op basis van de laatste uitkeringsspecificatie zijn de verdeelmaatstaven (bijv. inwoners, leerlingen, woonruimten,

bedrijfsvestigingen, etc.) bijgesteld. De actualisatie van de verdeelmaatstaven leidt voor 2023 tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds en daarmee een voordeel van € 2.628.000.

Taakmutaties
Ook voor het uitkeringsjaar 2023 zijn er in beide circulaires nieuwe taakmutaties opgenomen (totaal € 362.000). De grootste taakmutatie betreft de loon- en prijscompensatie Voogdij 18+ (voordeel € 211.000). Daarnaast is nog een aantal taakmutaties met beperkte omvang verwerkt in beide circulaires van in totaal € 141.000 voordelig.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen
Met ingang van 2023 vindt de inkomensoverdracht voor de Brede Regeling Combinatiefuncties niet meer plaats via het gemeentefonds maar via een specifieke uitkering. Dit leidt tot een uitname van € 420.000. Daarnaast is de omvang van de integratie-uitkering Participatie gewijzigd als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (voordeel € 398.000) en door het toekennen van compensatie aan gemeenten voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (voordeel € 75.000). Per saldo, inclusief een aantal mutaties van beperkte omvang, bedraagt de toename van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen € 311.000.

Overige baten en lasten (€ 320.000)
De gemeente voert - mede in het kader van Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht - meerdere controles uit op de BTW-verwerking in de administratie. Jaarlijks worden eventuele bevindingen ook met terugwerkende kracht gecorrigeerd. Over 2022 wordt dit najaar een suppletie ingediend met een voordelig saldo van € 320.000. De verwachte baat wordt in 2023 verantwoord.

Reserves
Geen mutaties.

Programma 1 Veiligheid

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. We omarmen een bruisende en levendige gemeente en beperken overlast zoveel als kan en nodig binnen dat perspectief;
2. Dijk en Waard wordt ervaren als een fijne en veilige gemeente;
3. We bestrijden ondermijning, fraude en misbruik;
4. Dijk en Waard is goed geëquipeerd als het gaat om het beperken van de nadelige effecten als gevolg van cyberaanvallen en datalekken.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichting is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Vergroten van bewustwording ten aanzien van ondermijning, fraude, dataveiligheid en gegevensbescherming bij inwoners, raad, college en ambtelijke organisatie.		De ambtelijke organisatie heeft de beschikking gekregen over een leerplatform met onder andere trainingen op het gebied van informatieveiligheid en gegevensbescherming. De adaptatie van het platform verdient nog verdere aandacht. Veel zaken zijn echter in 2023 in gang gezet. Zo heeft de Rijksrecherche een voorlichtingsbijeenkomst gegeven over governance & integrity en wordt op dit moment gewerkt aan een organisatiebreed integriteitsonderzoek. Ook heeft dit jaar wederom een phishingtest plaatsgevonden bij de raad, college en ambtelijke organisatie. Uit de resultaten blijkt dat phishingmails nog onvoldoende worden herkend. Aanvullende interventie is nog steeds benodigd. In overleg met de raad en het college zullen de uitkomsten van de quickscan bestuurlijke weerbaarheid met de raad worden gedeeld. Vanuit de griffie komt hier een plan van aanpak voor. Ambtelijk wordt op dit moment onderzocht hoe de bewustwordingstraining weer opgenomen kan worden in de on-boarding van nieuwe medewerkers bij de gemeente.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Crisisbeheersing en brandweer	-5.088	0	0	-9	-5.097
Openbare orde en veiligheid	-3.622	-12	0	0	-3.634
TOTAAL LASTEN	**-8.710**	**-12**	**0**	**-9**	**-8.731**
BATEN					
Openbare orde en veiligheid	69	0	0	0	69
TOTAAL BATEN	**69**	**0**	**0**	**0**	**69**
Saldo van baten en lasten	**-8.640**	**-12**	**0**	**-9**	**-8.662**
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Saldo programma	**-8.640**	**-12**	**0**	**-9**	**-8.662**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van Programma 1 vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting op mutaties

Lasten

Crisisbeheersing en brandweer -€ 9.000

Overige mutaties -€ 9.000 (vastgoed)

Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Baten

Geen mutaties.

Reserves

Geen mutaties.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. Er is een goede aansluiting van Dijk en Waard op het (boven)regionale netwerk van weginfrastructuur en spoor.
2. Prioriteit geven aan actieve en gezonde mobiliteit, zoals fietsen, wandelen en elektrisch vervoer voor een verkeersveilige, toegankelijke en gezonde woon- en leefomgeving.
3. De hoofdstructuur van wegen en bovenwijkse voorzieningen bewegen mee met de veranderingen in onze gemeente.
4. Voor alle dorpen en wijken in Dijk en Waard is er een passende parkeeroplossing.
5. De inwoners van de wijken en dorpen van Dijk en Waard ervaren de verkeerssituatie in hun woonomgeving als verkeersveilig.
6. Verbeteren verkeersveiligheid (landelijke doelstelling: 0 verkeersdoden in 2050).

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn..

Doel 3: De hoofdstructuur van wegen en bovenwijkse voorzieningen bewegen mee met de veranderingen in onze gemeente		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Herijking van de methodiek en harmonisatie van de reserve Nota bovenwijkse Kosten (voor infrastructurele investeringen in Dijk en Waard).		Opdracht gegund, verwachte oplevering februari 2024

Doel 6: Verbeteren verkeersveiligheid (landelijke doelstelling: 0 verkeersdoden in 2050)		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Implementeren van maatregelen uit het Regionaal uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid (SPV).		Het Regionaal uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid is recentelijk vastgesteld. Implementatie van de maatregelen start vanaf heden.
Uitvoeren (afronden) maatregelen Altongebied		Voor de zomer van 2024 zijn de korte termijn maatregelen voor de (fiets)veiligheid doorgevoerd. Voor de middellange termijn wordt onderzoek en overleg opgestart met de Provincie en derden (belanghebbenden).

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars-rapportage	Actueel
LASTEN					
Verkeer en vervoer	-17.420	0	0	0	-17.420
Parkeren	-260	0	0	-150	-410
Recreatieve havens	-76	0	0	-2	-78
Economische havens en waterwegen	-812	0	0	0	-812
TOTAAL LASTEN	**-18.568**	**0**	**0**	**-152**	**-18.720**
BATEN					
Verkeer en vervoer	1.771	0	0	0	1.771
Parkeren	14	0	0	0	14
Recreatieve havens	60	0	0	0	60
TOTAAL BATEN	**1.845**	**0**	**0**	**0**	**1.845**
Saldo van baten en lasten	**-16.723**	**0**	**0**	**-152**	**-16.875**
Toevoeging aan reserves	-3.374	0	0	0	-3.374
Onttrekking aan reserves	3.639	0	0	150	3.789
Saldo programma	**-16.458**	**0**	**0**	**-2**	**-16.460**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van Programma 2 vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting op mutaties

Lasten

Parkeren (-€ 150.000)

Integraal parkeerbeleid -€ 150.000

De raad heeft opdracht gegeven om nieuw gemeentebreed parkeerbeleid op te stellen.Ook is er een motie aangenomen om een onderzoek te doen naar cluster parkeren in het stadshart. Vanwege de huidige capaciteit is hier externe inhuur voor nodig. Dit leidt in 2023 tot een overschrijding van het budget op het taakveld Parkeren van € 150.000.

Recreatieve havens (-€ 2.000)

Overige mutaties -€ 2.000 (vastgoed)

Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Baten

Geen mutaties.

Reserves

Onttrekking (€ 150.000)

Algemene reserve (A001) - Integraal parkeerbeleid € 150.000

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten.

Programma 3 Economie

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. Dijk en Waard heeft een aantrekkelijk vestigings- en ondernemersklimaat.
2. Dijk en Waard is de mkb-vriendelijkste gemeente van Nederland.
3. In Dijk en Waard zijn onderwijs, arbeidsmarkt en gemeente optimaal op elkaar aangesloten.
4. Dijk en Waard is in Nederland goed bekend en wordt gezien en ervaren als een aantrekkelijke gemeente.
5. Dijk en Waard biedt veel mogelijkheden om te recreëren op het gebied van natuur, water en groen, zie verder Programma 5.
6. De infrastructuur is toereikend om in Dijk en Waard te recreëren (fiets- en wandelpaden), zie verder Programma 5.
7. Onze winkelcentra zijn veilig, toegankelijk, plezierig en aantrekkelijk voor winkelend publiek.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Doel 1 Dijk en Waard heeft een aantrekkelijk vestigings- en ondernemersklimaat		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Opstellen Economische Agenda NHN.		Naar verwachting zal eind 2023 of begin 2024 besluitvorming plaatsvinden over de Economische Agenda NHN.

Doel 2 Dijk en Waard is de mkb-vriendelijkste gemeente van Nederland		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Bepalen in samenwerking met stakeholders wat nodig is om de mkb-vriendelijkste gemeente van Nederland te worden.		Het nieuwe college ziet geen toegevoegde waarde in een strijd om MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland te worden. Los daarvan maakt het college zich sterk voor een goed vestigingsklimaat voor MKB-bedrijven.

Doel 4 Dijk en Waard is in Nederland goed bekend en wordt gezien en ervaren als een aantrekkelijke gemeente		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Opstellen citymarketingplan en voor uitvoering op basis van dat plan		Invulling van de ambitie wat betreft citymarketing is nog niet bepaald. Het college gaat hierover eind 2023/begin 2024 in gesprek. Tevens loopt er een regionaal onderzoek naar de mogelijkheden voor gezamenlijke marketing en promotie voor

		de regio Alkmaar. In 2024 komt hierover meer duidelijkheid. Vooruitlopend hierop heeft het college besloten de Stichting Promotie Dijk en Waard voor 2024 incidenteel opnieuw een subsidie te verstrekken.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Economische ontwikkeling	-1.614	0	0	247	-1.367
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.629	0	0	0	-1.629
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-34	0	0	-45	-79
Economische promotie	-464	0	0	120	-344
TOTAAL LASTEN	**-3.742**	**0**	**0**	**322**	**-3.420**
BATEN					
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.612	0	0	0	1.612
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	47	0	0	45	92
Economische promotie	177	0	0	-40	137
TOTAAL BATEN	**1.835**	**0**	**0**	**5**	**1.840**
Saldo van baten en lasten	**-1.906**	**0**	**0**	**327**	**-1.579**
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	170	0	0	-59	111
Saldo programma	**-1.736**	**0**	**0**	**268**	**-1.468**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van Programma 3 vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting op mutaties

Lasten

Economische ontwikkeling (€ 247.000)

MKB vriendelijkste gemeente € 210.000

In de begroting is een budget opgenomen van € 210.000 om de MKB vriendelijkste gemeente te worden. In het nieuwe coalitieakkoord is dit komen te vervallen.

Overige budgetten programma economie € 98.000

Op dit moment ligt de focus vooral op de harmonisatie van beleid zoals de Retailvisie, de visie Werklocaties en het efficiënter oppakken van projecten. Vanuit de beschikbare capaciteit is er in 2023 niet voldoende ruimte voor andere projecten.

Langedijk ontwikkelt met water (LOMW) -€ 61.000

Afgelopen jaren is minder onttrokken uit de Reserve Programmaplan LOMW (B075) dan de €50.000 per jaar die beschikbaar is. In 2023 vindt een inhaalslag plaats en zijn de uitgaven € 61.000 hoger door onder andere het verbreden van het programma van LOWM naar Dijk en Waard ontwikkelt met water (DWOMW), een verdiepingsonderzoek vaarroute Noord-Scharwoude en de aansluiting op het ontwikkelplan voor de Oostrand. Dit leidt tot een overschrijding op het beschikbare budget, welke echter wordt gecorrigeerd met een hogere onttrekking aan de Reserve Programmaplan LOMW voor hetzelfde bedrag.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (-€ 45.000)

Overige mutaties -€ 45.000 (Bedrijven Investeringszone)

Economische promotie (€ 120.000)

Opstellen locatieprofielen € 120.000

Het budget voor het opstellen van locatieprofielen ten behoeve van het evenementenbeleid wordt overgeheveld naar Programma 5.

Baten

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (€ 45.000)

Overige mutaties € 45.000 (Bedrijven Investeringszone)

Economische promotie (-€ 40.000)

Overige mutaties -€ 40.000 (lagere opbrengst toeristenbelasting)

Reserves

Onttrekking (-€ 59.000)

Reserve bedrijfsvoering werkvoorraad CUP (B056) - Opstellen locatieprofielen -€ 120.000

Het budget voor het opstellen van locatieprofielen ten behoeve van het evenementenbeleid wordt overgeheveld naar Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte. De onttrekking aan de reserve gaat daarom ook naar Programma 5.

Langedijk ontwikkelt met water € 61.000

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten.

Programma 4 Onderwijs

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. Alle inwoners krijgen de kans om een startkwalificatie te behalen.
2. Laaggeletterdheid en digibetisme hebben in Dijk en Waard een beperkte omvang.
3. Hoogwaardige en toekomstbestendige onderwijsgebouwen.
4. Het behouden en promoten van de sterke (regionale) positie van het mbo-onderwijs in onze gemeente.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Doel 3: Hoogwaardige en toekomstbestendige onderwijsgebouwen		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Het verder ontwikkelen van IK(O)C's, zoals IKOC Noord-Scharwoude.		Bij het IKOC en IKC Sint Pancras hebben we wat vertraging opgelopen in de planning. Voor het IKOC moest een nieuw basisplan worden ontwikkeld omdat het eerste plan niet haalbaar bleek. Bij IKC Sint Pancras is de bouw een paar maanden vertraagd en wordt de nieuwbouw in Q1 2024 opgeleverd.
Het ontwikkelen van een integraal huisvestingsplan onderwijs. Het behouden en verder ontwikkelen van hoogwaardige toekomstbestendige onderwijsgebouwen; dit geldt voor duurzaamheidseisen, energiebesparende maatregelen én voor het klimaat in gebouwen.		Het proces Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP) vordert gestaag, er zijn inmiddels twee fasen afgerond: inventarisatie en visievorming. Er wordt nu gewerkt aan fase 3: scenariovorming. Voor een zorgvuldige besluitvorming in de gemeenteraad maken we iets meer tijd, waardoor deze doorschuift naar Q1 2024.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Onderwijshuisvesting	-7.310	211	0	-79	-7.177
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.640	-84	0	-2.330	-5.054
TOTAAL LASTEN	**-9.950**	**127**	**0**	**-2.409**	**-12.232**
BATEN					
Onderwijshuisvesting	761	0	0	136	896
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	362	0	0	2.249	2.611
TOTAAL BATEN	**1.122**	**0**	**0**	**2.385**	**3.507**
Saldo van baten en lasten	**-8.828**	**127**	**0**	**-24**	**-8.725**
Toevoeging aan reserves	-333	0	0	-362	-695
Onttrekking aan reserves	1.043	0	0	0	1.043
Saldo programma	**-8.118**	**127**	**0**	**-386**	**-8.376**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van Programma 3 vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting op mutaties

Lasten

Onderwijshuisvesting (-€ 79.000)

Onderwijshuisvesting -€ 45.000

In verband met de uitloop van de bouw van de nieuwbouw IKC Sint Pancras is er langer huur van tijdelijke units noodzakelijk. Dit leidt tot een budgetoverschrijding voor 2023 op het taakveld Onderwijshuisvesting.

Overige mutaties -€ 34.000 (vastgoed)

Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (-€ 2.330.000)

Leerlingenvervoer € 85.000

Op basis van de werkelijke kosten tot de zomervakantie 2023 en het lagere aantal leerlingen voor het schooljaar 2023/2024 is de verwachting dat er € 85.000 minder aan leerlingenvervoer wordt uitgegeven dan was ingeschat vorig jaar. Dit komt deels door de komst van school De Vaandel en het stimuleren van zelfstandig reizen (onder andere via een e-bike). Soms zetten we, in het belang van

kansengelijkheid, tijdelijk individueel taxivervoer in. Begin 2024 weten we welk deel incidenteel en/of structureel is.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) -€ 1.900.000
Voor het onderwijsachterstandenbeleid verwachten we in 2023 circa € 1.900.000 uit te geven. Deze lasten worden volledig gedekt door de rijksbijdrage, zie de toelichting op het onderdeel Onderwijsbeleid en leerlingzaken bij de Baten.

Lokaal onderwijsbeleid € 160.000
Dit budget voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) kan vrijvallen omdat deze uit de rijksmiddelen voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) kunnen worden bekostigd.

Nationaal programma onderwijs (NPO) -€ 675.000
Voor het wegwerken van achterstanden in het onderwijs als gevolg van corona is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gestart. In 2023 verwachten we circa € 675.000 uit te geven. Deze lasten worden volledig gedekt door de rijksbijdrage, zie hiervoor de toelichting op het onderdeel Onderwijsbeleid en leerlingzaken bij de Baten.

Baten

Onderwijshuisvesting (€ 136.000)
Incidenteel hogere huuropbrengsten onderwijsruimtes € 122.000
Het positieve resultaat van € 122.000 op de baten wordt verklaard door incidentele hogere huuropbrengsten van onderwijsruimtes die leeg staan. Jaarlijks worden deze extra huuropbrengsten toegevoegd aan de Reserve Huisvesting primair onderwijs (B017).

Overige mutaties € 14.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (€ 2.249.000)
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 1.900.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten.

Lokaal onderwijsbeleid -€ 326.000
Onder het lokaal onderwijsbeleid stond nog een budget waarop een deel van de rijksbijdragen werd verantwoord. Deze bijdragen worden nu volledig onder het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) verantwoord en komen derhalve niet meer als baten bij het lokaal onderwijsbeleid binnen.

Nationaal programma onderwijs (NPO) € 675.000
Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. .

Reserves

Toevoeging (-€ 362.000)
Reserve huisvesting primair onderwijs (B017) -€ 122.000
Zie de toelichting op het onderdeel Onderwijshuisvesting bij de Baten.

Reserve huisvesting primair onderwijs (B017) -€ 240.000
Zie de toelichting op het onderdeel Overige baten en lasten bij de Lasten van de Algemene Dekkingsmiddelen.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie en openbare ruimte

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

Thema: sport

1. Sporten is voor iedereen in Dijk en Waard financieel en fysiek mogelijk.
2. In Dijk en Waard zijn alle verenigingen, sportterreinen en sportaccommodaties goed onderhouden en voor iedereen (veilig) toegankelijk.
3. Dijk en Waard is ondersteunend aan ambities van talentvolle (top)sporters.

Thema: cultuur en kunst

1. In Dijk en Waard zijn kunst en cultuur een belangrijke en verbindende factor.
2. In Dijk en Waard is een stimulerend klimaat voor talent in kunst- en cultuursector.
3. Dijk en Waard stimuleert de kwaliteit en artisticiteit, samenwerking van en binnen de kunst- en cultuursector en onderscheidt zich in de regio.

Thema: recreatie

1. Toekomstvisie Museum BroekerVeiling wordt uitgevoerd.
2. Uitvoering vastgestelde visie Geestmerambacht 2030 door het recreatieschap. Het recreatieschap Geestmerambacht zet in op het verder (door)ontwikkelen van Geestmerambacht, Park van Luna en de Groene Loper op basis van de vastgestelde Visie Geestmerambacht 2030.
3. Het stimuleren van (nieuwe) mogelijkheden om te recreëren.
4. Starten met het uitvoeringsprogramma Kanaalpark (Grenzeloos Dijk en Waard) dat in 2022 door de raad is vastgesteld.
5. Het uitvoeren van het project Langedijk ontwikkelt met water

Thema: Leefbare, schone groene en waterrijke omgeving

1. De inrichting en het beheer van de openbare ruimte draagt bij aan het woongenot van inwoners.
2. Meldingen en klachten over de openbare ruimte worden naar tevredenheid opgepakt. Als snelle beantwoording niet mogelijk is, houden we contact met de indiener over de voortgang.
3. We vergroten de biodiversiteit in Dijk en Waard.
4. Het onderhoudsniveau openbare ruimte is van goede kwaliteit en wordt uitgevoerd op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Thema: Sport

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Kennis en inzicht in de verschillen ten aanzien van onder andere de onderhoudsstaat van sportaccommodaties en sportterreinen en de benodigde aanpak om hierin een gelijkwaardig niveau te kunnen realiseren.		Planning besluitvorming 1e kwartaal 2024 gekoppeld aan het Integraal Huisvestings-Plan (IHP).

Thema: Cultuur en Kunst

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Door het opbouwen van het netwerk van Kunst te Kijk (met de Kunstkerk als trekker) worden kunstenaars meer verbonden en gehoord.		De Kunstkerk voert momenteel gesprekken om een netwerk op te bouwen. De verwachting is dat de website in 2024 draait.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Sportbeleid en activering	-224	0	0	-509	-733
Sportaccommodaties	-8.150	360	0	-54	-7.844
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.706	166	0	-209	-3.749
Musea	-449	0	0	0	-449
Cultureel erfgoed	-799	0	0	-122	-922
Media	-2.689	0	0	0	-2.689
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.761	0	170	-850	-9.442
TOTAAL LASTEN	**-24.779**	**526**	**170**	**-1.744**	**-25.827**
BATEN					
Sportbeleid en activering	0	0	0	509	509
Sportaccommodaties	2.914	0	0	328	3.243
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	422	0	0	0	422
Cultureel erfgoed	6	0	0	0	6
Media	271	0	0	0	271
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	197	0	0	0	197
TOTAAL BATEN	**3.810**	**0**	**0**	**837**	**4.648**
Saldo van baten en lasten	**-20.969**	**526**	**170**	**-906**	**-21.179**
Toevoeging aan reserves	-37	0	-170	0	-207
Onttrekking aan reserves	516	0	0	646	1.162
Saldo programma	**-20.489**	**526**	**0**	**-260**	**-20.224**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Lasten

Openbaar groen (€ 170.000)

Kanaalpark € 170.000

De raad heeft bij de vaststelling van de visie Kanaalpark in 2022 budget beschikbaar gesteld om de eerste onderzoeken, projecten en communicatie op te starten en het project Kanaalpark bekend te maken bij de inwoners. In 2023 zijn in dat kader evenementen georganiseerd en projecten gestart. Beschikbaarheid van personele capaciteit is leidend geweest bij de projectplanning. De afronding van de projecten vindt plaats in 2024. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag, via de Reserve Overheveling budgetten (B078), daarom over te hevelen naar het boekjaar 2024.

Baten

Geen mutaties.

Reserves

Toevoeging (-€ 170.000)

Reserve overheveling budgetten € -170.000

Zie de toelichting op het onderdeel Kanaalpark bij de Lasten.

Toelichting op mutaties

Lasten

Sportbeleid en activering (-€ 509.000)

Specifieke uitkering - 'Brede SPUK' Gala -€ 509.000

Op 8 februari 2023 is de Regeling specifieke uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en sociale basis 2023-2026 (SPUK-SGCS, ook wel ‘Brede SPUK') gepubliceerd. Voor de bestaande Brede Regeling Combinatiefuncties betekent dit een wijziging van het type uitkering van een decentralisatie-uitkering naar een specifieke uitkering.

De impulsregeling combinatiefunctionarissen kent een gedeelde financiering, te weten Rijk, gemeente en de instelling (cofinanciering) dekken samen op basis van een verdeling 40%, 40% en 20% de loonkosten van de combinatiefunctionarissen. Omdat het rijksaandeel hiermee komt te vervallen en overgaat naar de Brede SPUK-regeling, worden de budgetten verlaagd. Het rijksaandeel van de financiering wordt structureel vanaf 2023 betaald vanuit de Brede SPUK.

Het effect van deze mutatie is:

- De decentralisatie-uitkering werd verwerkt op taakveld 5.2 (-€ 360.000 ten behoeve van combinatiefunctionarissen Sport) en taakveld 5.3 (-€ 60.000 ten behoeve van combinatiefunctionarissen Cultuur).
- De opboeking van de Brede SPUK-regeling vindt met betrekking tot de combinatiefuncties nu conform BBV (postbus IV3) plaats op taakveld 5.1.
- De opboeking van de Brede SPUK-leefomgeving en Brede SPUK-lokaal sportakkoord worden eveneens geboekt op taakveld 5.1.
- Dekking vindt plaats vanuit de ontvangen baten.

Sportaccommodaties (-€ 54.000)

Heerhugowaard Sport NV € 100.000

De kosten voor Heerhugowaard Sport NV vallen naar verwachting lager uit dan begroot door het afsluiten van een dynamisch energiecontract, de compensatie vanuit de landelijke regeling energie openbare SPUK-MEOZ, het effectief inzetten van personeel en lagere onderhoudskosten. De uitvoering van het Lokaal Sport- en preventieakkoord Dijk en Waard zorgt voor een nadeel dat gecompenseerd wordt via de Brede SPUK-regeling, onderdeel lokaal Sportakkoord en preventie.

Beschikbaar stellen taakmutaties Sport en Bewegen € 360.000

Dit voordeel wordt gecompenseerd door de mutaties in Sportbeleid en activering. Zie hiervoor de toelichting bij het onderdeel Specifieke uitkering Brede SPUK Gala bij de Lasten.

Overige mutaties -€ 154.000 (vastgoed)

Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (-€ 209.000)

Incidentele subsidie voor Cool vanwege hogere CAO en hogere energielasten van -€ 200.000

Eind 2022 heeft Cool aangegeven voor 2023 een tekort te verwachten van € 400.000. In het collegebericht van 28 maart 2023 (tussenbericht motie Steunfonds ondernemers en verenigingen) is aangegeven om in overleg met de organisaties maatwerk te leveren als het gaat om gestegen lasten als gevolg van de energieprijzen.
Het tekort is inmiddels gedaald naar € 300.000. Dit als gevolg van lagere energiekosten en de positieve kaartverkopen. Het is realistisch om voor 2023 vooralsnog uit te gaan van € 200.000 aan extra kosten voor Cool, hetgeen leidt tot een overschrijding op het taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie.

Overige mutaties € -9.000 (vastgoed)

Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Cultureel erfgoed (-€ 122.000)

Overige mutaties -€ 122.000

Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (-€ 850.000)

Doorontwikkeling museum Broekerveiling -€ 431.000

Het museum heeft een incidentele subsidie ontvangen voor een gedeeltelijke dekking van de kosten van de doorontwikkeling. Deze subsidie was niet in de begroting 2023 opgenomen en leidt derhalve tot een overschrijding.

Opstellen locatieprofielen -€ 120.000

Het budget voor het opstellen van locatieprofielen ten behoeve van het evenementenbeleid is overgeheveld vanuit Programma 3.

Groenvoorziening Broekhorn -€ 200.000

In Broekhorn is een verhoogde uitval van groen geconstateerd. Oorzaak is de bodemopbouw, met een tekort aan voedselrijke grond. In overleg tussen BPD (eigenaar en ontwikkelaar) en de gemeente zijn maatregelen doorgevoerd. Enerzijds met betrekking tot vervanging van de uitval (bomen) en anderzijds door het aanbrengen van meer biodiversiteit in combinatie met het praktisch oplossen van een knelpunt (afstand bomen tot erfgrenzen, vervangen van gras door heesters). Dit heeft geleid tot onverwachte meerkosten die door BPD en de gemeente gedeeld moeten worden.

Financiële bijdrage roeivereniging Ossa -€ 95.000
Op 14 februari 2023 is het raadsvoorstel 'Financiële bijdrage aan roeivereniging Ossa als compensatie voor gestegen bouwkosten voor nieuwbouw kantine en kleedkamers' (zaaknummer 0000412611) door de raad goedgekeurd. De verwachting is dat de betaling van € 95.000 in 2023 gaat plaatsvinden. Dit bedrag wordt onttrokken aan de Algemene reserve.

Overige mutaties -€ 4.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Baten

Sportbeleid en activering (€ 509.000)
Specifieke uitkering - 'Brede SPUK' Gala € 509.000
Zie hiervoor de toelichting bij het onderdeel Lasten.

Sportaccommodaties (€ 328.000)
HHW Sport NV € 342.000
Scholen en verenigingen hebben de binnensportaccommodaties voor meer uren gehuurd vanwege ontwikkelingen in het bewegingsonderwijs en de groeiende binnensport. De horeca heeft daardoor ook meer omzet gedraaid. De uitvoering van het Lokaal Sport- en preventieakkoord Dijk en Waard zorgt voor een nadeel, welke gecompenseerd wordt via de Brede SPUK-regeling, onderdeel lokaal Sportakkoord en preventie. Dit leidt derhaalve tot een meevaller van € 342.000.

Overige mutaties -€ 14.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Reserves

Onttrekking (€ 646.000)
Opstellen locatieprofielen € 120.000
Dit betreft een budgetoverheveling vanuit Programma 3.

Financiële bijdrage roeivereniging Ossa € 95.000
Zie hierboven de toelichting bij het onderdeel Lasten.

Reserve doorontwikkeling museum Broekerveiling (B084) € 431.000
Zie hierboven de toelichting bij het onderdeel Lasten.

Programma 6 Sociaal domein

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. Alle inwoners van Dijk en Waard zorgen zoveel mogelijk voor zichzelf en voor elkaar.
2. Alle inwoners zijn zelfredzaam.
3. Er is een vangnet als dat sociale netwerk (even) niet toereikend is. Wanneer dat vangnet nodig is, is er betaalbare en bereikbare zorg en ondersteuning zo dichtbij mogelijk. Ondersteuning is gericht op (het realiseren van) basisvoorwaarden: werk of zinvolle dagbesteding, onderkomen, financiën op orde (onder andere door schuldhulpverlening), sociaal netwerk.
4. Zoveel mogelijk sturing op en beheersing van de kosten door actueel inzicht in het effect van de beheersmaatregelen en beter contractmanagement.
5. Gemeentelijke inkomsten voor het sociaal domein worden zo efficiënt mogelijk ingezet.
6. Geen enkele jongere uit Dijk en Waard in gesloten verblijf.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?	Status	Toelichting
Het verkrijgen van inzicht in de ontwikkeltrend van het gebruik van de ondersteuning, hulp en zorg en de financiële uitgaven en beheersingsmogelijkheden.		Begin dit jaar heeft de focus met name gelegen op regionale beheersing in verband met de implementatie van de inkopen Jeugd. Medio 2023 is er tevens een doorstart gemaakt met de programmatische aanpak van de doorontwikkeling uitvoering sociaal domein in samenhang met kosten-beheersing. Daarin krijgt datagedreven werken een prominente plek.
Het uitvoeren van de Woonzorgvisie		Vaststelling van de Woonzorgvisie is, iets later dan gepland, in oktober 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Daardoor kan de vertaling van deze visie van het sociaal domein naar concrete uitgangspunten en kaders (inclusief het gewenst woonprogramma) voor advisering en deelname in gebieds- en projectteams pas vanaf het laatste kwartaal 2023 plaatsvinden. Dit vraagt veel aandacht, vanwege de fase waarin veel ruimtelijke ontwikkelingen zich bevinden.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Samenkracht en burgerparticipatie	-17.878	-69	0	3.585	-14.363
Wijkteams	-8.438	2.213	778	0	-5.447
Inkomensregelingen	-23.641	-2.563	0	-3.928	-30.132
Begeleide participatie	-5.237	-292	0	157	-5.372
Arbeidsparticipatie	-3.956	-111	100	0	-3.967
Maatwerkvoorziening (WMO)	-4.346	0	0	0	-4.346
Maatwerkdienstverlening 18+	-1.435	0	0	0	-1.435
Huishoudelijke hulp (WMO)	-5.029	0	0	0	-5.029
Begeleiding (WMO)	-6.299	0	0	0	-6.299
Dagbesteding (WMO)	-1.541	0	0	0	-1.541
Maatwerkdienstverlening 18-	-2.008	0	0	0	-2.008
Jeugdhulp begeleiding	-3.346	0	0	-1.720	-5.066
Jeugdhulp behandeling	-15.617	0	0	6.039	-9.578
Jeugdhulp dagbesteding	-2.421	0	0	13	-2.408
Pleegzorg	-1.001	0	0	-134	-1.136
Gezinsgericht	-1.692	0	0	205	-1.487
Jeugdhulp met verblijf overig	-5.842	0	0	-94	-5.936
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-689	0	0	-7.067	-7.756
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.314	0	0	-544	-1.859
Gesloten plaatsing	-1.033	0	0	470	-563
Geëscaleerde zorg 18+	-207	0	0	0	-207
Geëscaleerde zorg 18-	-818	0	0	0	-818
Jeugdbescherming	-2.045	0	0	220	-1.825
Jeugdreclassering	-137	0	0	0	-137
TOTAAL LASTEN	**-115.974**	**-822**	**878**	**-2.799**	**-118.716**

BATEN					
Samenkracht en burgerparticipatie	9.419	0	0	1.367	10.786
Wijkteams	5.079	-2.323	0	0	2.756
Inkomensregelingen	18.257	0	0	2.699	20.956
Maatwerkvoorziening (WMO)	23	0	0	0	23
Huishoudelijke hulp (WMO)	448	0	0	0	448
TOTAAL BATEN	**33.226**	**-2.323**	**0**	**4.065**	**34.968**
Saldo van baten en lasten	**-82.748**	**-3.145**	**878**	**1.267**	**-83.749**
Toevoeging aan reserves	-1	0	-200	0	-201
Onttrekking aan reserves	1.091	2.251	-678	557	3.221
Saldo programma	**-81.659**	**-894**	**0**	**1.824**	**-80.729**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Lasten

Wijkteams (€ 778.000)

Project kostenbeheersing € 100.000

Begin dit jaar heeft de focus met name gelegen op regionale beheersing in verband met de implementatie van de inkopen Jeugd. Medio 2023 is er tevens een doorstart gemaakt met de programmatische aanpak van de doorontwikkeling uitvoering sociaal domein in samenhang met kostenbeheersing. Daarin krijgt datagedreven werken een prominente plek. Het voorstel is om het resterende budget door te schuiven naar 2024 ten behoeve van beheersbare hulp en ondersteuning in het sociaal domein zoals beschreven in het Integraal Beleidskader.

Samenwerking Huisartsen € 278.000

In het voorjaar van 2023 is een samenwerking gestart met de huisartsen van Centrumwaard in Heerhugowaard. Hier is een Jeugd & Gezinscoach actief in de huisartsenpraktijk, die de verbinding slaat tussen het medisch en het sociaal domein. De aanpak wordt als positief ervaren. Dergelijke good practices helpen bij het aangaan van andere samenwerkingen met huisartsen. Deze samenwerkingsmogelijkheden worden momenteel verder (op maat) verkend. De inzet hiervan loopt door in 2024 en 2025. In 2023 zal daarom ook nog niet het volledige budget benut worden.

Koploperproject Cliëntondersteuning € 400.000

Het college heeft in september 2022 het uitvoeringskader Cliëntondersteuning vastgesteld, als startpunt voor de implementatie bij de uitvoerende organisaties tot en met 2024. Het budget wordt voor een deel besteed aan externe projectleiding. Het budget is beschikbaar voor kwaliteitsverbetering, intensieve communicatie en publiciteitscampagne. Het budget wordt naar verwachting in 2024 uitgegeven aan de uitwerking van cliëntondersteuning.

Arbeidsparticipatie (€ 100.000)

Asiel en Inburgering € 100.000

Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld bij de septembercirculaire 2022 voor de jaren 2022 tot en met 2024. Een deel van die middelen wordt in 2023 nog niet uitgegeven maar gezien het huisvestingsvraagstuk wat er ligt voor statushouders en de huisvestingsplannen die de komende tijd worden opgeleverd willen we deze middelen graag inzetten in 2024 en verder.

Baten

Geen mutaties.

Reserves

Toevoeging (-€ 200.000)

Reserve overheveling budgetten (B078) - Project kostenbeheersing -€ 100.000

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Het over te hevelen budget wordt toegevoegd aan de Reserve Overheveling budgetten en leidt daarmee tot een extra last.

Reserve overheveling budgetten (B078) - Asiel en Inburgering -€ 100.000

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Het over te hevelen budget wordt toegevoegd aan de Reserve Overheveling budgetten en leidt daarmee tot een extra last.

Onttrekking (-€ 678.000)

Reserve overheveling budgetten (B078) - Samenwerking Huisartsen -€ 278.000

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Door de lagere onttrekking uit de reserve ontstaat een nadeel op het taakveld Wijkteams. Omdat voor een gelijk bedrag de hiermee samenhangende lasten op het taakveld Wijkteams niet worden gerealiseerd is het effect uiteindelijk resultaatneutraal.

Reserve overheveling budgetten (B078) - Koploperproject Clientondersteuning -€ 400.000

Zie de toelichting op dit onderdeel bij de Lasten. Door de lagere onttrekking uit de reserve ontstaat een nadeel op het taakveld Wijkteams. Omdat voor een gelijk bedrag de hiermee samenhangende lasten op het taakveld Wijkteams niet worden gerealiseerd is het effect uiteindelijk resultaatneutraal.

Toelichting op mutaties

Lasten

Samenkracht en burgerparticipatie (€ 3.585.000)

De Horst € 185.000

In 2023 is het multifunctionele gebouw De Horst aan het Van Eedenplein door de gemeente Dijk en Waard aangekocht. De huur van dit pand komt te vervallen. Hier komen eigenaarslasten (onderhoud, verzekeringen en belastingen en kapitaallasten) voor in de plaats. Omdat de kapitaallasten van de investering voor het eerst tot uitdrukking komen in 2024 ontstaat er in 2023 per saldo een eenmalig voordeel van € 185.000.

Specifieke uitkering, Brede SPUK Gala -€ 371.000

Inzet Brede SPUK op de onderdelen één tegen eenzaamheid, mantelzorg, terugdringen gezondheidsachterstanden, versterken sociale basis en welzijn op recept leiden tot hogere kosten dan begroot. Hier staat een dekking vanuit de baten tegenover. Zie hiervoor het onderdeel Samenkracht en participatie bij de Baten.

Opvang vluchtelingen Oekraïne € 3.776.000
In de Voorjaarsrapportage hebben we voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne een budget opgenomen dat gelijk was aan de rijksbijdrage. We kunnen nu een betere inschatting maken van de lasten per onderdeel. De gemeentelijke opvang vindt geconcentreerd op één locatie plaats. Bewaking en locatiebegeleiding kan daardoor efficiënt worden ingezet. De locatie is dusdanig ingericht dat bewoners daar redelijk zelfstandig kunnen verblijven. Zij hebben de beschikking over een keuken (kookgelegenheid) waardoor er geen catering hoeft plaats te vinden. Door deze factoren blijft er een deel van de rijksbijdrage over.

Overige mutaties -€ 5.000 (vastgoed)
Zie toelichting bij Programma 0: Beheer overige gebouwen en gronden.

Inkomensregelingen (€ -3.928.000)
BUIG -€ 2.412.000
De uitgaven voor de BUIG stijgen door de stijging van het wettelijk minimumloon en door een lichte toename van de aantallen. Hier staat een dekking vanuit de baten tegenover. Zie hiervoor het onderdeel Inkomensregelingen bij de Baten.

Loonkostensubsidie (LKS) -€ 535.000
Doordat er steeds meer gebruik gemaakt wordt van de regeling voor LKS zijn er meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk. De werkgever krijgt een bijdrage in de loonkosten omdat deze mensen minder productief zijn of meer begeleiding nodig hebben dan mensen zonder arbeidsbeperking. Ook de verhoging van het wettelijk minimumloon werkt kostenverhogend. De extra geraamde uitgaven voor 2023 bedragen € 535.000.

Bedrijfsvoeringskosten Zaffier -€ 424.000
De loonstijging als gevolg van nieuwe CAO-afspraken leidt tot een hogere bijdrage aan Zaffier. Daarnaast wordt door Zaffier meer inhuur gepleegd omdat nog niet alle fte's door vast personeel zijn ingevuld.

TOZO -€ 557.000
De afwikkeling van de TOZO gaat nog een aantal jaren duren. De kosten voor deze werkzaamheden worden volledig gedekt door de Reserve TOZO (B076). Zie hiervoor het onderdeel Onttrekking bij de Reserves.

Begeleide participatie (€ 157.000)
Werkbedrijf Zaffier € 157.000
Het werkbedrijf van Zaffier (voorheen WNK) draait niet volledig kostendekkend. Als gemeente zijn wij daarvoor verantwoordelijk. We dragen dan ook bij in het verlies. Bij de oorspronkelijke begroting van Zaffier voor 2023 werd een bijdrage in het tekort gevraagd van € 247.000. De actuele eindejaarsverwachting van het werkbedrijf laat een lager nadelig resultaat zien. De geraamde bijdrage van Dijk en Waard wordt naar verwachting € 90.000, waardoor een positief resultaat overblijft op het taakveld Begeleide participatie van € 157.000.

Jeugd en WMO (-€ 2.612.000, resterende taakvelden (Jeugdhulpbegeleiding tot en met Jeugdhulpreclassering))
Nieuwe inkoop jeugd -€ 2.612.000
Op 20 juni 2023 is de raad geïnformeerd over de financiële effecten van de inkoop van de ambulante jeugdzorg en jeugdzorg met verblijf.
De modelmatige inschatting van de kwaliteitseffecten daarvan voor Dijk en Waard, die in het voorjaar is gemaakt, is vergeleken met de analyse van de werkelijk gemaakte kosten over het eerste half jaar

2023. De gemaakte inschatting sluit aan op het werkelijke verloop van de kosten. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing in de begroting 2024.
Voor 2023 jaar is de begroting nog niet aangepast. De verwachte realisatie over geheel 2023 is € 2.600.000, inclusief achterstallige verlengingen en herindeling van de verschillende taakvelden. Met deze mutatie is ook het budget voor 2023 aangepast.

Baten

Samenkracht en burgerparticipatie (€ 1.367.000)

Specifieke uitkering, Brede SPUK Gala € 371.000

Zie de toelichting bij het onderdeel Samenkracht en burgerparticipatie bij de Lasten.

Opvang vluchtelingen Oekraïne € 996.000

In de voorjaarsrapportage hadden we de rijksbijdrage opgenomen gebaseerd op de vergoeding per bed per dag. Hierbij zijn we uitgegaan van het toen bekende beschikbare aantal bedden. In Juni is de eerste verbouwing opgeleverd en hebben we meer beschikbare bedden. Daardoor ontvangen we € 488.040 extra rijksvergoeding. Daarnaast krijgen we nog een aparte vergoeding voor uitgekeerd leefgeld aan vluchtelingen in particuliere opvang. Ook krijgen we een vergoeding per persoon per maand voor de uitvoering van alle werkzaamheden voor vluchtelingen in particuliere opvang. Gebaseerd op de aantallen en bedragen van het eerste half jaar is dat geraamd op € 508.000.

Inkomensregelingen (€ 2.699.000)

BUIG € 2.699.000

De gevolgen van de verhoging van het minimumloon zijn verwerkt in de rijksbijdragen van de Participatiewet. Dit leidt tot hogere baten voor de BUIG. Hiertegenover staan de extra lasten, zie hiervoor het onderdeel Inkomensregelingen bij de Lasten.

Reserves

Onttrekking (€ 557.000)

Reserve TOZO (B076) € 557.000

De lasten voor de afwikkeling van de TOZO worden conform bestedingsdoel gedekt door een onttrekking uit de Reserve TOZO (B076). Zie tevens het onderdeel Inkomensregelingen bij de Lasten.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. Dijk en Waard is een CO2-neutrale gemeente
2. Dijk en Waard is klimaat robuust
3. In Dijk en Waard is het afval hergebruik percentage gelijk aan de landelijke richtlijn.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Doel 1 Dijk en Waard is een CO2-neutrale gemeente		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Inventarisatie van projecten en initiatieven op het gebied van circulaire economie.		Per 1 juli 2023 is een projectleider hiervoor aangesteld en wordt verder gegaan met de tot nu toe gedane inventarisatie. Deze inventarisatie is nog niet afgerond.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Volksgezondheid	-4.454	0	0	-739	-5.193
Riolering	-10.737	0	0	0	-10.737
Afval	-8.775	0	0	0	-8.775
Milieubeheer	-3.709	0	0	0	-3.709
Begraafplaatsen en crematoria	-442	0	0	0	-442
TOTAAL LASTEN	**-28.118**	**0**	**0**	**-739**	**-28.857**

BATEN					
Volksgezondheid	0	0	0	474	474
Riolering	12.445	0	0	0	12.445
Afval	11.160	0	0	0	11.160
Milieubeheer	857	0	0	0	857
Begraafplaatsen en crematoria	390	0	0	0	390
TOTAAL BATEN	**24.852**	**0**	**0**	**474**	**25.327**
Saldo van baten en lasten	**-3.266**	**0**	**0**	**-265**	**-3.530**
Toevoeging aan reserves	-51	0	0	0	-51
Onttrekking aan reserves	326	0	0	0	326
Saldo programma	**-2.990**	**0**	**0**	**-265**	**-3.255**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van Programma 7 vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting mutaties

Lasten

Volksgezondheid (-€ 739.000)

Eenmalige indexatie CAO GGD -€ 265.000

De loonstijging bij de GGD als gevolg van een nieuwe CAO valt hoger uit dan bij de begroting was voorzien. Dit resulteert voor Dijk en Waard in een eenmalige extra bijdrage aan de GGD van € 264.667.

Specifieke uitkering, Brede SPUK Gala -€ 474.000

Inzet Brede SPUK op de onderdelen aanpak overgewicht en obesitas, coördinatie regionale aanpak preventie, kansrijke start, mentale gezondheid, opgroeien in een kansrijke omgeving en vroegsignalering, valpreventie en versterking kennis en adviesfunctie GGD leiden tot hogere kosten dan begroot. Hier staat een dekking vanuit de baten tegenover. Zie hiervoor het onderdeel Volksgezondheid bij de Baten.

Baten

Volksgezondheid (€ 474.000)

Specifieke uitkering, Brede SPUK Gala € 474.000

Zie de toelichting op het onderdeel Volksgezondheid bij de Lasten.

Reserves

Geen mutaties.

Programma 8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Toelichting op de voortgang van de in de begroting opgenomen doelen

Doelen

1. Er zijn voldoende (nieuwe en ook betaalbare) woningen voor alle doelgroepen.
2. Om goed op veranderingen in te kunnen spelen, zijn moderne instrumenten nodig om ruimtelijke initiatieven te kunnen initiëren en/ of begeleiden.

Wat hebben we bereikt?

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven welke inspanningen in 2023 verricht gaan worden om bovengenoemde doelen te realiseren. Van onderstaande activiteiten is gebleken dat deze in het jaar 2023 niet (geheel) gerealiseerd zullen worden. In de toelichtingen is aangegeven wat daarvan de oorzaken zijn.

Doel 1 Er zijn voldoende (nieuwe en ook betaalbare) woningen voor alle doelgroepen		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
Herijken van de omgevingsvisie.		Het oorspronkelijke doel was om de Strategische Omgevingsvisie eind van dit jaar vastgesteld te hebben, maar dit wordt nu verwacht vierde kwartaal 2024.

Doel 2: Om goed op veranderingen in te kunnen spelen, zijn moderne instrumenten nodig om ruimtelijke initiatieven te kunnen initiëren en/ of begeleiden		
Wat gaan we hiervoor doen?	**Status**	**Toelichting**
De herijking en harmonisatie van de Reserve Nota Bovenwijkse Kosten (NBK) en de actualisering van het gemeentelijk grondbeleid met mogelijke verruimde inzet van strategische grondverwerving zijn in beeld.		Door het ontbreken van een NBK in de voormalige gemeente Langedijk wordt er nu gewerkt aan een integrale herziening voor de gemeente Dijk en Waard. Deze zal naar verwachting in het voorjaar van 2024 ter vaststelling worden aangeboden.

Wat mag het kosten

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Stand na Voorjaars-rapportage	Technische mutaties	Budget-overheveling	Najaars - rapportage	Actueel
LASTEN					
Ruimte en leefomgeving	-4.061	0	0	-402	-4.463
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-24.094	0	0	0	-24.094
Wonen en bouwen	-5.348	40	0	-455	-5.763
TOTAAL LASTEN	**-33.504**	**40**	**0**	**-857**	**-34.321**
BATEN					
Ruimte en leefomgeving	40	-40	0	0	0
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	23.903	0	0	0	23.903
Wonen en bouwen	3.257	0	0	0	3.257
TOTAAL BATEN	**27.200**	**-40**	**0**	**0**	**27.160**
Saldo van baten en lasten	**-6.304**	**0**	**0**	**-857**	**-7.161**
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	783	0	0	457	1.240
Saldo programma	**-5.521**	**0**	**0**	**-400**	**-5.921**

Toelichting op budgetoverhevelingen

Ten aanzien van Programma 8 vinden geen budgetoverhevelingen plaats.

Toelichting mutaties

Lasten

Ruimte en leefomgeving (-€ 402.000)

Invoering Omgevingswet € 281.000

De Omgevingswet treedt definitief in werking op 1 januari 2024. In de voorbereiding daarop huren we extra personeel in, besteden middelen aan interne- en externe communicatie en zetten alle benodigde middelen in om processen en instrumentarium tijdig op orde te hebben. Deze lasten worden onttrokken aan de Reserve Omgevingswet (B045). Er was € 281.000 meer begroot dan naar verwachting wordt besteed, hetgeen tot een voordeel op dit taakveld leidt. Anderzijds vindt een lagere onttrekking aan de Reserve Omgevingswet plaats, zie hiervoor de toelichting bij de Reserves.

Reserve Ruimtelijke initiatieven in Gebiedsontwikkeling (B080) -€ 337.000
Deze reserve is recent ingericht door de gemeenteraad en bedoeld om de haalbaarheid van mogelijke gebiedsontwikkelingen vroegtijdig te verkennen en initiatieven te kunnen begeleiden. Op basis van besluitvorming in het college en met actieve informatieplicht naar de raad zijn drie onttrekkingen met het doel geïnitieerd: Gebiedsvisie Langedijk-West, Gebiedsvisie en Ontwikkelstrategie De Frans en Visie Stadshart-Zuidwest. Daar zijn inmiddels verplichtingen met opdrachten aan derden aan gekoppeld en de samenwerkingen verlopen voorspoedig. Inzicht in de verhaalbaarheid van kosten ten behoeve van het revolverende karakter van de reserve wordt in 2024 verwacht. Tegenover de lasten voor deze doelen staat een onttrekking uit de betreffende reserve. Zie hiervoor de toelichting bij de Reserves.

Reserve bedrijfsvoering werkvoorraad College Uitvoeringsprogramma (CUP, B056) -€ 233.000
Conform het bestedingsplan vinden er onttrekkingen plaats van € 233.000 uit de Reserve bedrijfsvoering CUP. Zie ook de toelichting bij de Reserves.

Diverse kosten ten laste van reserves -€ 113.000
Voor diverse kosten (Altongebied, locatie Nexus en Centrumwaard) wordt conform raadsbesluiten onttrekkingen gedaan aan respectievelijk de Algemene Reserve en de Reservebedrijfsvoering werkvoorraad CUP (B056). Deze onttrekkingen waren nog niet geraamd. Zie ook de toelichting bij de Reserves.

Wonen en Bouwen (-€ 455.000)
Inzet Wabo-leges -€ 400.000
De kosten voor inhuur ten behoeve van de vergunningverlening komen € 400.000 hoger uit dan begroot. De oorzaken hiervan zijn dat de grote vergunningsaanvragen arbeidsintensiever zijn met een langere doorlooptijd, de implementatie van het nieuwe vergunningensysteem CLO, de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging en benodigde extra inzet voor horeca- en evenementenvergunningen in verband met onderbezetting in het team. Dit leidt tot een overschrijding van € 400.000 op het taakveld Wonen en Bouwen.

Kernenbeleid -€ 55.000
Voor het jaar 2023 is ingeschat dat er een onttrekking uit de Reserve Kernenbeleid (B069) dient plaats te vinden van € 55.000. Deze is nodig voor het gebruik van additionele software voor de agendavorming binnen de twee startgebieden van dorps- en wijkgericht werken). Daarnaast dekt dit de kosten voor externe advisering.

Baten
Geen mutaties.

Reserves

Onttrekking € 457.000
Reserve Ruimtelijke initiatieven in gebiedsontwikkeling (B080) € 337.000
Door de onttrekking aan deze reserve wordt dekking gecreëerd voor de bij het onderdeel Ruimte en Leefomgeving bij de Lasten beschreven uitgaven.

Reserve Omgevingswet (B045) -€ 281.000
In plaats van een begrote onttrekking van € 722.000 hoeft slechts € 441.000 aan de Reserve Omgevingswet te worden onttrokken. Zie de toelichting bij het onderdeel Ruimte en Leefomgeving bij de Lasten.

Reserve bedrijfsvoering werkvoorraad CUP (B056) € 233.000
De onttrekking ad. € 233.000 uit deze reserve geeft dekking aan de uitgaven die bij het onderdeel Ruimte en Leefomgeving bij de Lasten zijn beschreven.

Diverse kosten ten laste van reserves € 113.000
Zie het onderdeel Ruimte en Leefomgeving bij de Lasten.

Kernenbeleid (B069) € 55.000
Zie de toelichting bij het onderdeel Wonen en Bouwen bij de Lasten.

Bijlagen

1 Technische mutaties

In deze bijlage worden de grootste zgn. technische mutaties binnen de begroting 2023 toegelicht. Zoals aangegeven bij de Leeswijzer betreffen het mutaties die zich hebben voorgedaan na de verwerking van de Voorjaarsrapportage Deze mutaties hebben geen inlvoed op beleidsdoelstellingen of het begrotingssaldo, maar betreffen interne resultaatneutrale budgetoverhevelingen binnen programma's of over programma's heen.

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Toelichting	Baten	Lasten
Arbeidsparticipatie	Beschikbaarstellen taakmutatie		-111
Begeleide participatie	Beschikbaarstellen taakmutatie		-292
Burgerzaken	Beschikbaarstellen taakmutatie		-15
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Beschikbaarstellen taakmutatie		60
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Correctie kosten en opbrengsten De Binding (WLH)		106
Inkomensregelingen	Beschikbaarstellen taakmutatie		-312
Inkomensregelingen	Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 is een bedrag van € 2.251.000 gereserveerd ter dekking van de de uitvoering van de energietoeslag 2023. Dit bedrag is opgenomen in de Reserve Overheveling Budgetten (B078) en wordt hier administratief verwerkt.		-2.251
Mutaties reserves	Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening is besloten om budget in verband met de ARHI gelden over te hevelen naar 2023. Dit loopt via de reserve overheveling budgetten (B078) en wordt hier administratief verwerkt.	847	
Mutaties reserves	Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 is een bedrag van € 2.251.000 gereserveerd ter dekking van de de uitvoering van de energietoeslag 2023. Dit bedrag is opgenomen in de Reserve Overheveling Budgetten (B078) en wordt hier administratief verwerkt.	2.251	
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Beschikbaarstellen taakmutatie		-84
Onderwijshuisvesting	Correctie kosten en opbrengsten De Binding (WLH)		211
Openbare orde en veiligheid	Beschikbaarstellen taakmutatie		-67

Openbare orde en veiligheid	De subsidie voor buurtbemiddeling en Persoonsgerichte Aanpak (PGA) Jeugd worden nu onder één beschikking verstrekt aan MET Welzijn en Wonen Plus Welzijn (WPW). Het budget wordt daarom overgeboekt naar taakveld Samenkracht en burgerparticipatie		55
Overhead	Beschikbaarstellen taakmutatie		-135
Overhead	Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening is besloten om budget in verband met de Arhi-gelden (€ 847.000) over te hevelen naar 2023. Dit loopt via de reserve overheveling budgetten (B078) en wordt hier administratief verwerkt. Daarnaast zijn er jaarlijks nog middelen beschikbaar gesteld in het kader van Arhi (€ 1.243.000). Deze middelen worden nu op het juiste taakveld begroot.		-2.090
Overhead	Correctie kosten en opbrengsten De Binding (WLH)	-660	343
Overige baten en lasten	Beschikbaarstellen taakmutatie		720
Overige baten en lasten	Jaarlijks ontvangt de gemeente geld in het kader van Arhi om kosten in verband met de fusie te dekken. Deze middelen zijn in eerste instantie op een stelpost gezet en worden nu overgeboekt naar het juiste taakveld.		1.243
Ruimtelijke ordening	In de primaire begroting 2022 is een begroot bedrag opgenomen van € 60.000. In voorgaande jaren werden de lasten in de financiële administratie van de gemeente Langedijk geboekt en voor tweederde deel doorbelast aan de gemeente Heerhugowaard. Dit is met de bestuurlijke fusie niet meer nodig maar was tot op heden administratief nog niet aangepast. Deze doorbelasting staat voor € 40.000 zowel bij de lasten als bij de baten gemeld. Via deze (administratieve) wijziging is deze doorbelasting gecorrigeerd.	-40	
Samenkracht en burgerparticipatie	Beschikbaarstellen taakmutatie		-9
Samenkracht en burgerparticipatie	De subsidie voor buurtbemiddeling en PGA Jeugd worden nu onder één beschikking aan Met Welzijn en Wonen Plus Welzijn. Het budget wordt daarom overgeboekt naar taakveld Samenkracht en burgerparticipatie.		-60
Sportaccommodaties	Beschikbaarstellen taakmutatie		360
Wijkteams	Beschikbaarstellen taakmutatie		-115

Wijkteams	De subsidie voor buurtbemiddeling en PGA Jeugd worden nu onder 1 beschikking aan Met Welzijn en Wonen Plus Welzijn. Het budget wordt daarom overgeboekt naar taakveld Samenkracht en burgerparticipatie.		5
Wijkteams	In de voorjaarsrapportage was een budgetneutrale mutatie ten aanzien van de netwerkorganisatie dubbel ingevoerd, deze wordt hierbij verwijderd. Een lasten- en batenverlaging van ruim € 2.300.000.	-2.323	2.323
Wonen en bouwen	In de primaire begroting 2022 is een begroot bedrag opgenomen van € 60.000. In voorgaande jaren werden de lasten in de financiële administratie van de gemeente Langedijk geboekt en voor tweederde deel doorbelast aan de gemeente Heerhugowaard. Dit is met de bestuurlijke fusie niet meer nodig. Deze doorbelasting staat voor € 40.000 zowel bij de lasten als bij de baten gemeld. Via deze (administratieve) wijziging is deze doorbelasting gecorrigeerd.		40
Totaal		**75**	**-75**

2 Begrotingspost subsidies

Maximaal te verstrekken subsidiebedragen 2023	Wijziging t.o.v. Voorjaarsnota	Totaalbedrag 2023
Naam instelling		
Artikel 1 Bureau Discriminatiezaken		€ 64.175
GGD Hollands Noorden *1)		€ 479.262
GGZ Noord Holland Noord		€ 98.148
Humanitas *1)	€ 27.230	€ 267.300
Langedijk Actief B.V.		€ 1.097.119
MET Welzijn *1)		€ 2.817.100
Parnassia Groep		€ 31.322
Popschool Your Song		€ 49.950
RCO De Hoofdzaak		€ 35.747
Stichting 4 en 5 mei Heerhugowaard		€ 5.300
Stichting Artotheek Dijk en Waard	€ 2.500	€ 15.357
Stichting Bibliotheek Kennemerwaard *1/*2)		€ 2.842.608
Stichting Cool Kunst en cultuur	€ 200.000	€ 2.621.195
Stichting Den Huygen Dijck		€ 21.000
Stichting Dijk en Waard Voor Elkaar		€ 5.133
Stichting Doesgoed		€ 40.710
Stichting Intocht Sint Nicolaas Heerhugowaard		€ 1.500
Stichting Jongerencentrum Kompleks		€ 4.000
Stichting Media Platform Alkmaar		€ 103.254
Stichting MEE en de Wering		€ 23.574
Stichting Mixtream		€ 57.500
Stichting Museum BroekerVeiling		€ 370.000
Stichting Playing for Success		€ 10.000
Stichting Slachtofferhulp Nederland Regio Noord West		€ 9.606
Stichting Voedselbank Langedijk		€ 10.526
Stichting Wonen Plus Welzijn *1)	€ 2.760	€ 1.109.410
Team Vrijwillig		€ 15.882
Vervoersvereniging Dijk en Waard		€ 320.000
Totaal		**€ 12.526.678**

*1) incl dekking vanuit specifieke uitkering OAB

*2) incl dekking vanuit specifieke uitkering IDO

3 Mutaties in reserves

De in deze najaarsrapportage beschreven afwijkingen op baten en lasten leiden in voorkomende gevallen tevens tot mutaties op een aantal bestemmingsreserves. In onderstaande tabel zijn deze effecten gesaldeerd per reserve weergegeven.

Nummer	Naam reserve	Mutaties per saldo	Bedrag (effect op begroting)	Programma
A001	Algemene reserve	Onttrekking	€ 689.038	P0, P2, P5 en P8
B017	Reserve huisvesting primair onderwijs	Toevoeging	€ -362.000	P4
B045	Reserve omgevingswet	Onttrekking	€ -281.000	P8
B056	Reserve bedrijfsvoering werkvoorraad CUP	Onttrekking	€ 233.000	P3, P5 en P8
B059	Reserve Projecten leefomgeving en voorzieningen	Onttrekking	€ 65.000	P8
B069	Dorpskernen	Onttrekking	€ 55.000	P8
B075	Programmaplan LOMW	Onttrekking	€ 61.000	P3
B076	Reserve TOZO	Onttrekking	€ 557.100	P6
B078	Reserve overheveling budgetten	Onttrekking	€ 1.005.367	P0, P5 en P6
B080	Reserve Ruimtelijke Initiatieven in Gebiedsontwikkelingen	Onttrekking	€ 337.000	P8
B083	Reserve doorontwikkeling museum Broekerveiling	Onttrekking	€ 431.000	P5
B084	Reserve Organisatie-ontwikkeling en kosten dienstverlening	Onttrekking	€ 197.000	P0
Totaal			**€ 2.987.505**	

Ter toelichting:

- In de kolom Bedrag betekent een positief bedrag dat er een positief effect is op het begrotingssaldo, bij een bedrag met een minteken is dat effect negatief.
- In de kolom Programma is aangegeven binnen welke programma's zich mutaties in de betreffende reserve voordoen. Bij het betreffende programma is daarover een toelichting opgenomen.